Verbs Advanced (Fiiller Gelişmiş)

İngilizce konu anlatımı · 19 slayt

Fiil cümlenin en önemli elemanıdır ve iş,hareket, oluş, durum bildiren sözcükler olarak tarif edilir.

► **Bazı fiiller bir harekete veya olaya işaret eder. Bunlara aksiyon fiili denir.**

Örnek; take: almak, bring: getirmek, fly: uçmak, eat: yemek, run: koşmak

► **Bazı fiiller bir oluşumu (occurrence) belirtir:**

Örnek; decompose: ayrışmak, glitter: parıldamak

► **Bazı fiiller yaşanılan hali açıklar :**

Örnek; exist: var olmak, live: yaşamak, stand: durmak, dayanmak

► **Bazı fiiller aksiyon değil, zihinseldir.**

Örnek: dream: rüya görmek, hear: duymak, wonder: merak etmek, look: bakmak

Fiil, eylemi yapan kişiye, zaman kipine, cinsiyet vs. gibi birçok faktöre göre değişiklik gösterir.

1- Geçişli Fiiller – Transitive Verbs

Geçişli fiil her şeyden önce bir **aksiyon, hareket** fiilidir. Cümledeki anlamının tam olabilmesi için mutlaka bir **direkt nesneye** ihtiyaç duyar. Yani, fiildeki hareket nesneye dolaysız şekilde aktarılır. Başka bir tanımla, nesne alabilen, yani eylemin etkisinin başka varlıklar üzerine geçtiğini belirten fiillere **geçişli fiiller** denir.

Examples;

- *I punched him. (Onu dövdüm.)*

- *She kissed her daughter (Kızını öptü.)*

- *We love each other. (Birbirimizi severiz.)*

- *He saw his wife. (Karısını gördü.)*

Cümlede direkt bir **nesne yoksa, geçişli fiil** tam değildir. Mesela;

- *The child broke. (Çocuk kırdı)* ***Eksik***

- *The child broke the vase. (Çocuk vazoyu kırdı.)* ***Tam***

Bir fiilin geçişli olup olmadığını anlamak kolaydır. Bunun için, **"hareket bir kimseye veya bir şeye mi yapılıyor?"** diye sormak gerekir. Yanıt **"evet"** ise, fiil geçişlidir.

- *The judge sentenced.. (Hakim mahkum etti)*

  Soru; Kimi mahkum etti?

- *The judge sentenced the murderer. (Hakim caniyi mahkum etti.)*

- *I see.* *(Görüyorum, anlıyorum)*x

  Soru: kimi?

- *I see the sky.* *(Gökyüzünü görüyorum.)*

2-Geçişsiz Fiiller (Intransitive Verbs)

Geçişsiz fiil de bir **aksiyon fiilidir**. Ama **direkt bir nesnesi yoktur.** Aksiyon bir kimseye veya eşyaya nakledilmeden
sona erer veya bir zarf tarafından değiştirilir. Bu fiillerle kurulan cümlelerde **nesne bulunmaz**; eylemin etkisi
yalnız **özne üzerindedir**. Başka bir deyimle, **öznenin yaptığı kendine dönüktür.**

Bir fiilin geçişsiz olup olmadığını anlamak için, aksiyonun bir şekilde, **"bir yönde veya bir dereceye kadar yapılıp
yapılmadığını"** sormak gereklir.

- *He died. (Öldü)*

- *I fell. (Düştüm)*

- *You smiled. (Gülümsedin)*

Gördüğünüz gibi, yukarıdaki hareketlerin hiçbiri başka birisine veya başka bir şeye transfer edilmemiştir.

3- Verbs That Function Both Transitive and İntransitive (Hem Geçişli hem Geçişsiz Olabilen Fiiller)

Bazı fiiller, duruma göre, geçişli de olabilir, geçişsiz de.

- *She laughed. (Güldü.)* ***Geçişsiz***
- *She laughed at me. (Bana güldü)* ***Geçişli***

- *I understand. (Anlıyorum)* ***Geçişsiz***
- *I understand her. (Onu anlıyorum.)* ***Geçişli***

4- Linking Verbs (Bağlantı Fiilleri)

Bağlantı Fiili cümledeki **aksiyonu değil, özneyi** tarif eder, özne hakkında malümat verir. Bazen fiil veya fiil benzeri bir unsurdur. Cümledeki **özneyi yüklem ile bağlar**, bir **hareket veya hali** ifade etmez.

Bunun başlıca örneği ve en yaygın olanı, **“olmak – to be”** fiilidir.

- *She is a nice girl.* *(O hoş bir kızdır.)*

- *We are friends* *(Biz arkadaşız.)*

Diğer bağlantı fiilleri şunlardır:

become: *olmak*

Get: *elde etmek, almak*

Seem: *görünmek*

Feel: *hissetmek, duymak*

appear: *görünmek*

Continue: *devam etmek, sürdürmek*

Taste: *tatmak*

Remain: *kalmak,*

Sound: *ses vermek, gibi görünmek*

Grow: *büyümek, olmak,..laşmak, leşmek*

Stay: *kalmak, ikamet etmek*

Look: *görünmek,*

smell: *kokmak*

Examples;

- *She is a doctor of bioethics. (Biyotik doktoru oldu.)*

- *He became an engineer. (O mühendis oldu.)*

- *It smells bad. (Kötü kokuyor.)*

- *He looks angry. (Kızgın görünüyor.)*

- *You are growing old. (İhtiyarlıyorsun.)*

- *I feel okay. (Kendimi iyi hissediyorum.)*

- *She continued her speech. (Konuşmasına devam etti.)*

Dikkat: Yukarıdaki filler **özneyi tanımlıyor**, ancak **öznenin yaptığı bir hareketi ifade etmiyor.**

Bağlantı fiili özneye ait içinde bulunulan **özellik veya koşulu** belirtir. Özneyi cümlede eşdeğer bir kelimeye bağlar.

Check-up indicates that Merih is healthy. (Check up Merih'in sağlıklı olduğunu gösteriyor.)

Özne **Merih**, **healthy** kelimesine bağlanmıştır ki bu kelime Merih için veya onu tanımlamak için söylenmiştir

5- Regular Verbs (Düzenli (Kurallı) Fiiller)

Düzenli Fiiller belli bir çekim kuralına tabidir.

Want: *istemek*

I want: *İstiyorum*

You want: *İstiyorsun*

She,he,it wants: *istiyor*

We want: *İstiyoruz*

You want: *İstiyorsunuz*

They want: *İstiyorlar*

Gördüğünüz gibi, düzenli(kurallı) fiiller **zamire göre değişmez.** Tek istisna olan **3. halde** (she,he, it), **“s”** takısı alır.

İngilizcede fiillerin üç şekli bulunur. Birincisi **kök** (base) şekil veya birinci haldir. Buna **infinitive (mastar)** denir. İkincisi, **basit geçmiş (simple past)** halidir. Buna **ikinci hal** denir. Üçüncüsü **past participle** denen **üçüncü halidir.**

Düzenli fiillerde **2.ve 3. şekli** oluşturmak çok kolay olup, sadece kökün sonuna **“ed”** eklemek yeterlidir.

Examples;

Like, liked, liked

Talk, talked, talked

Walk, walked, walked

6- Düzensiz (Kuralsız Fiiller)

Ancak bir çok fiil yukarıdaki kalıba uymaz. Bunlara **düzensiz (kuralsız) fiiller** denir. Bu fiilerin 2. ve 3. halleri bir kurala tabi değildir. Gerçi Bazılarında bir kalıp görülür. Ama bunları kural olarak görmek yanlış olur.

Examples;

Spring, sprang, sprung

Drink, drank, drunk

Blow, blew blown

Şimdi sıra sende! ✓

Konu anlatımı, quiz ve oyunlar: https://dersimizingilizce.com/ingilizce-verbs-advanced-ingilizce-gelismis-filler.html